

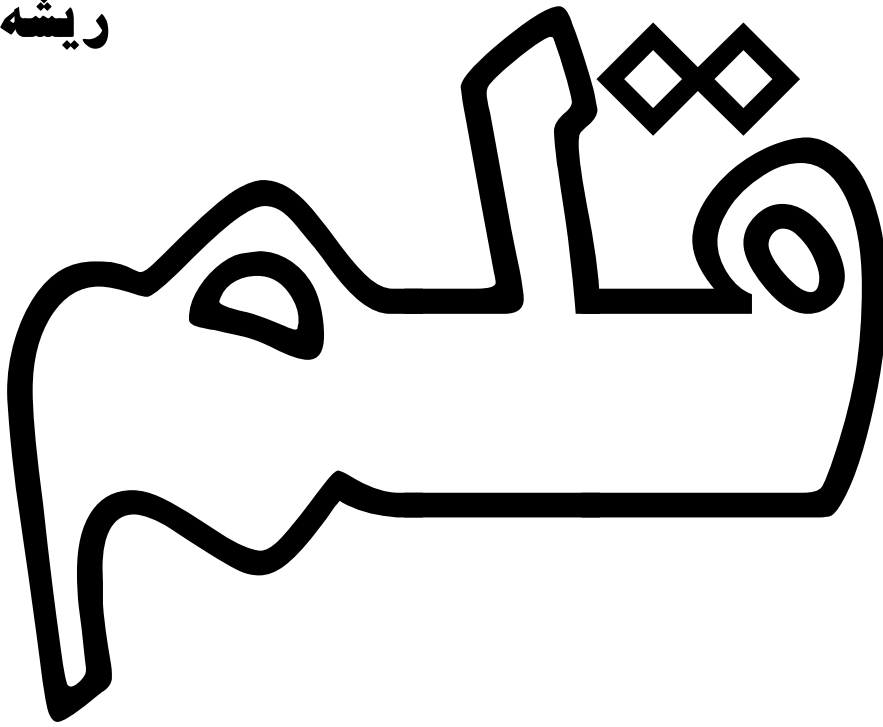

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۳۸۰

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۳۸۰، «قلم» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «قلم» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «قلم» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۳۸۰
ریشه	قلم
تعداد تکرار	۴
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۲۶

فهرست مشتقات

۱. أَقْلَامٌ (۱)   ۲. أَقْلَامُهُمْ (۱)   ۳. الْقَلَمِ (۱)   ۴. بِالْقَلَمِ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ارض (۱)	۷. بعد (۱)	۱۳. عزز (۱)	۱۹. لدی (۲)	۲۵. وحی (۱)
۲. الله (۲)	۸. حکم (۱)	۱۴. علم (۱)	۲۰. لقی (۱)	
۳. اله (۲)	۹. خصم (۱)	۱۵. غیب (۱)	۲۱. مدد (۱)	
۴. انن (۲)	۱۰. سبع (۱)	۱۶. کفل (۱)	۲۲. مریم (۱)	
۵. ای (۱)	۱۱. سطر (۱)	۱۷. کلم (۱)	۲۳. نبء (۱)	
۶. حجر (۲)	۱۲. شجر (۱)	۱۸. کون (۲)	۲۴. نقد (۱)	۲۶. وله (۲)

فهرست آیات

۱. { آل عمران - ۴۴ } ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُونَ **أَفَلَا مَهْمُ** أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ
۲. { لقمان - ۲۷ } وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ **أَفْلاَمٌ** وَالْبَحْرِ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةَ أَمْجَارٍ مَا تَفِدَّتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
۳. { القلم - ۱ } ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ
۴. { العلق - ۴ } الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ